

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP.HCM

ĐỀ THI TUYỂN SINH LỚP 10 CHUYÊN NĂM 2014-2015

MÔN THI: TOÁN (ĐỀ CHUYÊN)

Thời gian: 150 phút

Câu I: (2 điểm) Giải các phương trình:

a) $\sqrt{3x+4} - \sqrt{2x+1} = 1$

b) $(x + \sqrt{x+1})^2 = 2x^2 - 30x + 2$

Câu II: (2 điểm)

a) Có hay không số nguyên tố p thỏa mãn $8p-1$ và $8p+1$ cũng là số nguyên tố? Giải thích.

b) Tìm tất cả các số nguyên dương x, y sao cho: $3^x - 2^y = 1$

Câu III: (2 điểm)

a) Cho hai số thực a, b thỏa mãn $a+b=2$. Chứng minh rằng: $a^2 + b^2 \leq a^4 + b^4$

b) Cho các số dương x, y, z thỏa mãn $xy + yz + zx = 1$. Chứng minh rằng:

$$\frac{x}{\sqrt{1+x^2}} + \frac{y}{\sqrt{1+y^2}} + \frac{z}{\sqrt{1+z^2}} \leq \frac{3}{2}$$

Câu IV: (1 điểm)

Cho $\triangle ABC$. Trên các cạnh BC, CA, AB lần lượt lấy các điểm D, E, F. Gọi (d_1) là đường thẳng qua D và vuông góc với BC, (d_2) là đường thẳng qua E và vuông góc với CA, (d_3) là đường thẳng qua F và vuông góc với AB. Chứng minh rằng: $(d_1);(d_2);(d_3)$ đồng quy khi và chỉ khi có đẳng thức sau:

$$(DB^2 - DC^2) + (EC^2 - EA^2) + (FA^2 - FB^2) = 0$$

Câu V: (2 điểm)

Cho tứ giác ABCD nội tiếp trong đường tròn tâm O. Gọi E là điểm trên cung nhỏ AB. Gọi H, K, P, Q lần lượt là hình chiếu vuông góc của B lên AC, CD, AE, DE. Gọi M, N lần lượt là trung điểm của AD, HK.

a) Chứng minh rằng: AD, PQ, HK đồng quy.

b) Chứng minh rằng: MN \perp NB

Câu VI: (1 điểm)

Cho một đa giác đều 50 đỉnh. Người ta ghi lên mỗi đỉnh của đa giác 1 hoặc hai số. Biết rằng có 20 đỉnh ghi số 1, 30 đỉnh ghi số 2 và các số trên 3 đỉnh liên tiếp bất kỳ không đồng thời bằng nhau. Hãy tính tổng của tất cả các tích ba số trên 3 đỉnh liên tiếp của đa giác trên.

 HẾT

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TP.HCM

ĐỀ THI TUYỂN SINH LỚP 10 CHUYÊN NĂM 2014-2014
MÔN THI: TOÁN (ĐỀ CHUYÊN)

Thời gian: 150 phút

HƯỚNG DẪN GIẢI

Câu I: (2 điểm) Giải các phương trình:

a) $\sqrt{3x+4} - \sqrt{2x+1} = 1$

Điều kiện: $x \geq \frac{-1}{2}$

$$\begin{aligned} \sqrt{3x+4} - \sqrt{2x+1} = 1 &\Leftrightarrow \sqrt{3x+4} = 1 + \sqrt{2x+1} \Leftrightarrow (\sqrt{3x+4})^2 = (1 + \sqrt{2x+1})^2 \\ &\Leftrightarrow 3x+4 = 1 + 2\sqrt{2x+1} + 2x+1 \Leftrightarrow x+2 = 2\sqrt{2x+1} \Leftrightarrow (x+2)^2 = 4(2x+1) \\ &\Leftrightarrow x^2 + 4x + 4 = 8x + 4 \Leftrightarrow x^2 - 4x = 0 \Leftrightarrow x(x-4) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x=4 & (\text{nhận}) \\ x=0 & \end{cases} \end{aligned}$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là: $S = \{4; 0\}$

b) $(x + \sqrt{x+1})^2 = 2x^2 - 30x + 2$

Điều kiện: $x \geq 0$

$$\begin{aligned} (x + \sqrt{x+1})^2 = 2x^2 - 30x + 2 &\Leftrightarrow (x+1 + \sqrt{x})^2 = 2(x^2 + 2x + 1) - 34x \\ &\Leftrightarrow (x+1)^2 + 2\sqrt{x}(x+1) + x = 2(x+1)^2 - 34x \Leftrightarrow (x+1)^2 - 35x - 2\sqrt{x}(x+1) = 0 \\ &\Leftrightarrow (x+1)^2 - 7\sqrt{x}(x+1) + 5\sqrt{x}(x+1) - 35x = 0 \Leftrightarrow (x+1)(x+1 - 7\sqrt{x}) + 5\sqrt{x}(x+1 - 7\sqrt{x}) = 0 \\ &\Leftrightarrow x+1 - 7\sqrt{x} = 0 \Leftrightarrow x - 7\sqrt{x} + \frac{49}{4} = \frac{45}{4} \Leftrightarrow \left(\sqrt{x} - \frac{7}{2}\right)^2 = \left(\frac{3\sqrt{5}}{2}\right)^2 \end{aligned}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{x} - \frac{7}{2} = \frac{3\sqrt{5}}{2} \\ \sqrt{x} - \frac{7}{2} = -\frac{3\sqrt{5}}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{47 + 21\sqrt{5}}{2} & (\text{nhận}) \\ x = \frac{47 - 21\sqrt{5}}{2} & (\text{nhận}) \end{cases}$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là: $S = \left\{ \frac{47 + 21\sqrt{5}}{2}; \frac{47 - 21\sqrt{5}}{2} \right\}$

Câu II: (2 điểm)

a) Có hay không số nguyên tố p thỏa mãn $8p-1$ và $8p+1$ cũng là số nguyên tố? Giải thích.

$8p-1; 8p; 8p+1$ là ba số nguyên liên tiếp, nên có một số chia hết cho 3.

Mà $8p-1; 8p+1$ là các số nguyên tố lớn hơn 3 nên là số không chia hết cho 3.

Nên $(8p) \nmid 3$. Nhưng $\text{UCLN}(8; 3) = 1$. Vậy $p \nmid 3$. Mặt khác p nguyên tố nên $p = 3$.

$\Rightarrow 8p+1 = 25$ là hợp số.

Vậy không có số nguyên tố p thỏa mãn $8p-1; 8p+1$ là các số nguyên tố.

b) Tìm tất cả các số nguyên dương x, y sao cho: $3^x - 2^y = 1$

CÔNG TY CỔ PHẦN GIÁO DỤC THĂNG TIẾN THĂNG LONG

Ta có: $3^x - 2^y = 1 \Rightarrow 3^x - 1 = 2^y (*)$

Nếu $x = 2k$ ($k \in \mathbb{N}^*$). Từ (*) ta có: $(3^k + 1)(3^k - 1) = 2^y$

Do đó: $\begin{cases} 3^k + 1 = 2^a \\ 3^k - 1 = 2^b \end{cases}$ trong đó $a, b \in \mathbb{N}$ và $a > b$

Ta có: $2^a - 2^b = 2 \Leftrightarrow 2^b(2^{a-b} - 1) = 2$. Nên $\begin{cases} 2^{a-b} - 1 = 1 \\ 2^b = 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2^{a-1} = 2 \\ b = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a-1 = 1 \\ b = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = 1 \end{cases}$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3^k + 1 = 2^2 \\ 3^k - 1 = 2^1 \end{cases}$$

Ta có: $3^k = 3^1 \Leftrightarrow k = 1$. Khi đó $x = 2$. Từ (*) ta có: $2^y = 3^2 - 1 \Leftrightarrow 2^y = 2^3 \Leftrightarrow y = 3$

Nếu $x = 2k+1$ ($k \in \mathbb{N}$)

Ta có: $3^x - 1 = 3(3^{2k} - 1) + 2 = 3(9^k - 1^k) + 2$ chia cho 8 dư 2 (vì $(9^k - 1^k) : (9 - 1)$)

$\Rightarrow 2^y$ chia cho 8 dư 2 $\Rightarrow 2^y = 2 \Rightarrow y = 1$

Ta có: $3^x - 1 = 2^1 \Leftrightarrow 3^x = 3^1 \Leftrightarrow x = 1$

Vậy các cặp số nguyên dương $(x; y)$ cần tìm là: $(2; 3); (1; 1)$

Câu III: (2 điểm)

a) Cho hai số thực a, b thỏa mãn $a+b=2$. Chứng minh rằng: $a^2 + b^2 \leq a^4 + b^4$

Ta có: $(a+b)^2 \leq 2(a^2 + b^2)$. Tương tự: $(a^2 + b^2)^2 \leq 2(a^4 + b^4)$

Ta có: $(a+b)^2 (a^2 + b^2)^2 \leq (a^2 + b^2)(a^4 + b^4)$

Mà $a+b=2$ (gt). Nên $(a+b)^2 = 4$

Do vậy, ta có: $a^2 + b^2 \leq a^4 + b^4$

b) Cho các số dương x, y, z thỏa mãn $xy+yz+zx=1$. Chứng minh rằng:

$$\frac{x}{\sqrt{1+x^2}} + \frac{y}{\sqrt{1+y^2}} + \frac{z}{\sqrt{1+z^2}} \leq \frac{3}{2}$$

Vì $x, y, z > 0$ thỏa mãn $xy+yz+zx=1$ và áp dụng bất đẳng thức Cô-si cho hai số dương, ta có:

$$\frac{1}{\sqrt{(x+y)(x+z)}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{x+y} + \frac{1}{x+z} \right) \Leftrightarrow \frac{1}{\sqrt{x^2 + xz + xy + yz}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{1}{x+y} + \frac{1}{x+z} \right)$$

$$\text{Do đó: } \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{x}{x+y} + \frac{x}{x+z} \right) (1)$$

Chứng minh tương tự cũng có:

$$\frac{y}{\sqrt{1+y^2}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{y}{x+y} + \frac{y}{y+z} \right) (2) ; \frac{z}{\sqrt{1+z^2}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{z}{y+z} + \frac{z}{x+z} \right) (3)$$

Từ (1); (2); (3) ta có:

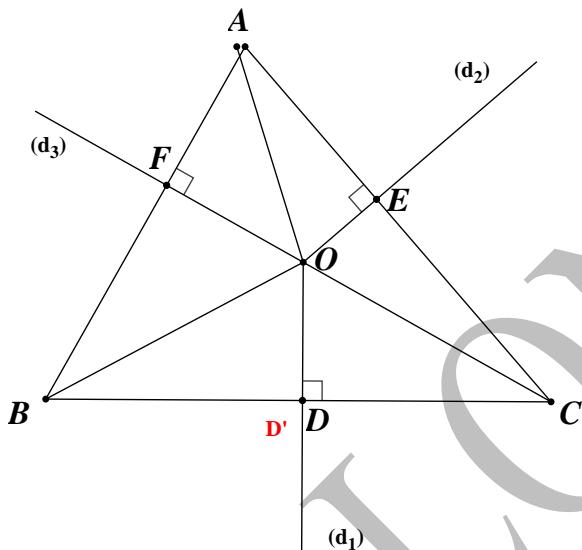
$$\frac{x}{\sqrt{1+x^2}} + \frac{y}{\sqrt{1+y^2}} + \frac{z}{\sqrt{1+z^2}} \leq \frac{1}{2} \left(\frac{x}{x+y} + \frac{y}{x+y} + \frac{x}{x+z} + \frac{z}{x+z} + \frac{z}{y+z} + \frac{y}{y+z} \right)$$

$$\text{Vậy } \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} + \frac{y}{\sqrt{1+y^2}} + \frac{z}{\sqrt{1+z^2}} \leq \frac{3}{2}$$

Câu IV: (1 điểm)

Cho $\triangle ABC$. Trên các cạnh BC , CA , AB lần lượt lấy các điểm D , E , F . Gọi (d_1) là đường thẳng qua D và vuông góc với BC , (d_2) là đường thẳng qua E và vuông góc với CA , (d_3) là đường thẳng qua F và vuông góc với AB . Chứng minh rằng: $(d_1);(d_2);(d_3)$ đồng quy khi và chỉ khi có đẳng thức sau:

$$(DB^2 - DC^2) + (EC^2 - EA^2) + (FA^2 - FB^2) = 0$$

a) **Thuận:** Giả sử $(d_1);(d_2);(d_3)$ đồng quy tại O

$\triangle OBD$ vuông tại D , $\triangle OCD$ vuông tại D nên theo định lý Pytago, ta có:

$$\begin{cases} DB^2 + OD^2 = OB^2 \\ DC^2 + OD^2 = OC^2 \end{cases} \Rightarrow DB^2 - DC^2 = OB^2 - OC^2 \quad (1)$$

Chứng minh tương tự cũng có: $EC^2 - EA^2 = OC^2 - OA^2 \quad (2)$; $FA^2 - FB^2 = OA^2 - OB^2 \quad (3)$

Từ (1); (2); (3) ta có: $(DB^2 - DC^2) + (EC^2 - EA^2) + (FA^2 - FB^2) = 0$

b) **Đảo :**

Giả sử có: $(DB^2 - DC^2) + (EC^2 - EA^2) + (FA^2 - FB^2) = 0$

Gọi O là giao điểm của $(d_2);(d_3)$. Vẽ $OD' \perp BC$ tại D' . Cần chứng minh rằng $D' \equiv D$

Từ câu a) ta có: $(D'B^2 - D'C^2) + (EC^2 - EA^2) + (FA^2 - FB^2) = 0 \quad (***)$

Từ (*) và (**), ta có: $DB^2 - DC^2 = D'B^2 - D'C^2 \Leftrightarrow BC(DB - DC) = BC(D'B - D'C)$

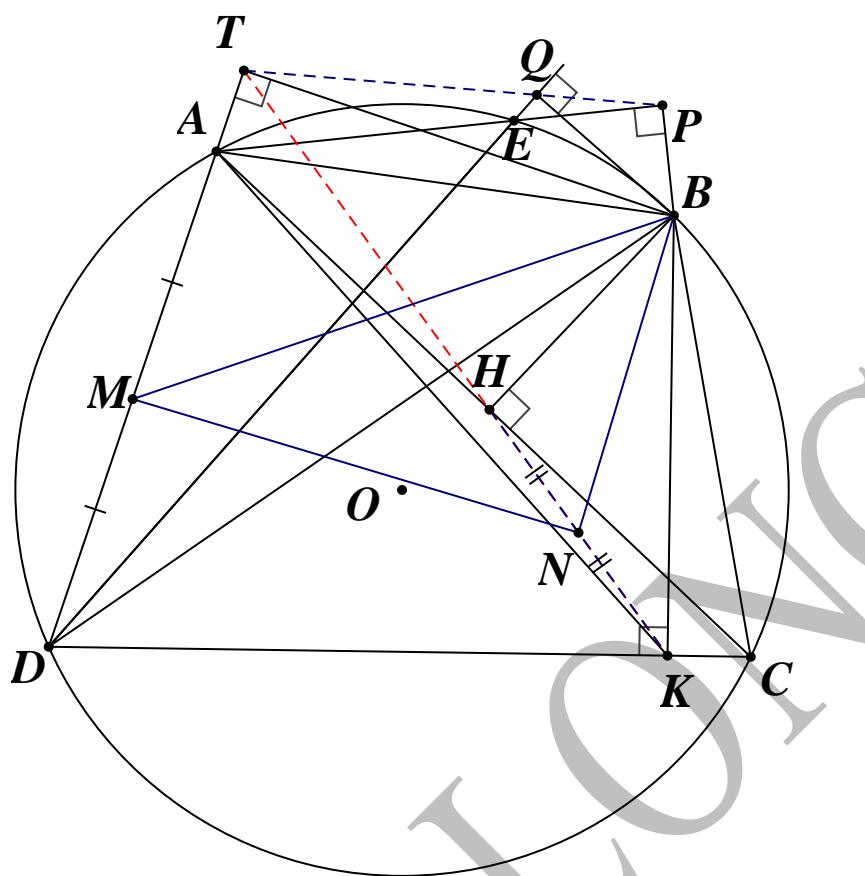
$$\Leftrightarrow DB - DC = D'B - D'C \Leftrightarrow (DB + DC) - 2DC = (D'B + D'C) - 2D'C$$

$$\Leftrightarrow DC = D'C \Leftrightarrow D \equiv D'$$

Vậy $(d_1);(d_2);(d_3)$ đồng quy khi và chỉ khi $(DB^2 - DC^2) + (EC^2 - EA^2) + (FA^2 - FB^2) = 0$

Câu V: (2 điểm) (*)

Cho tứ giác $ABCD$ nội tiếp trong đường tròn tâm O . Gọi E là điểm trên cung nhỏ AB . Gọi H, K, P, Q lần lượt là hình chiếu vuông góc của B lên AC, CD, AE, DE . Gọi M, N lần lượt là trung điểm của AD, HK .

a) Chứng minh rằng: AD, PQ, HK đồng quy.

Vẽ $BT \perp AD$ tại T . Ta có: $BHC = BKC = 90^\circ \Rightarrow$ Tứ giác $BHKC$ nội tiếp.

$$\Rightarrow BHK + BCK = 180^\circ \text{ Mà } ATB + AHB = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$$

Nên tứ giác $ATBH$ nội tiếp. $\Rightarrow BHT = BAT$. Mà $BAT = BCK$ (Tứ giác $ABCD$ nội tiếp)

Nên $BHT = BCK \Rightarrow BHT + BHK = BCK + BHK = 180^\circ \Rightarrow K, H, T$ thẳng hàng.

Chứng minh tương tự ta cũng có: K, H, T thẳng hàng.

Vậy các đường thẳng AD, PQ, HK đồng quy.

b) Chứng minh rằng: $MN \perp NB$

Tứ giác $DTBK$ có: $DTB + DKB = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ \Rightarrow$ tứ giác $DTBK$ nội tiếp

$$\Rightarrow ADB = HKB$$

Mặt khác: $\begin{cases} BAD + BCD = 180^\circ \text{ (Tứ giác } ABCD \text{ nội tiếp)} \\ BHK + BCK = 180^\circ \text{ (Tứ giác } BHKC \text{ nội tiếp)} \end{cases} \Rightarrow BAD = BHK$

Xét $\triangle BAM$ và $\triangle BHN$, ta có:

$$\begin{cases} BAM = BHN \\ \frac{AB}{HB} = \frac{AM}{HN} \end{cases} \Rightarrow \triangle BAM \sim \triangle BHN \text{ (c-g-c)} \Rightarrow BMA = BNH$$

\Rightarrow Tứ giác $BNMT$ nội tiếp. $\Rightarrow BNM + BTM = 180^\circ$

$$\Rightarrow BNM = 180^\circ - BTM = 180^\circ - 90^\circ = 90^\circ$$

Vậy $MN \perp NB$

Câu VI: (1 điểm)

Cho một đa giác đều 50 đỉnh. Người ta ghi lên mỗi đỉnh của đa giác 1 hoặc hai số. Biết rằng có 20 đỉnh ghi số 1, 30 đỉnh ghi số 2 và các số trên 3 đỉnh liên tiếp bất kỳ không đồng thời bằng nhau. Hãy tính tổng của tất cả các tích ba số trên 3 đỉnh liên tiếp của đa giác trên.

Có 50 đỉnh nên có 50 tích ba số trên ba đỉnh liên tiếp. Vì 3 đỉnh liên tiếp bất kỳ các số không bằng nhau nên chỉ có hai loại tích:

Loại 1: ba số ở ba đỉnh liên tiếp chỉ có một số 2, tích ba số này bằng 2.

Loại 2: ba số ở ba đỉnh liên tiếp có hai số 2, tích ba số này bằng 4.

Gọi số tích loại 1 là x ($x \in \mathbb{N}$) thì số tích loại 2 là $50 - x$. Mà số số 2 ở 50 tích có là: $30.3 = 90$

Ta có phương trình: $x.1 + (50-x).2 = 90 \Leftrightarrow x = 10$

Vậy có 10 tích loại 1 và $40 (= 50 - 10)$ tích loại 2.

Do vậy tổng của tất cả các tích ba số trên ba đỉnh liên tiếp của đa giác là : $2.10 + 4.40 = 180$

 HẾT